

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.

Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

DRAGI NAROČNIK!

Tebi osebno so namenjene te vrstice! Preberi jih.

V mescih, odkar prebiraš mesec za mesecem naš mali mesečnik "Ave Maria" — kaj praviš o njem? Kako se ti dopade? Kajne, da je v resnici list, kakoršnega potrebujemo mi ameriški Slovenci? Imamo mogočen dnevnik, imamo tednike, vrsto med njimi spolni naš mali pritlikavček — "Ave Maria." — Toda samo eno napako ima — premajhen je! Ali se ne zdi tudi tebi tako? Ko bi bil vsaj še enkrat tako debel! Morda vsaj tolik, kakoršen je bil letos meseca julija! Kaj ne, da je bil zal dečko in — in — recimo naravnost — tak bi se nam pa že bolj dopadel. — In tudi sam si tega želi — srčno želi. Vrhemi mi, dragi naročnik. In za prihodnje leto smo mu že tudi obljubili obilnejši košek. Samo mala zapreka je še, katero treba preje odstraniti, samo prav majhna zapreka. Kaj misliš dragi naročnik, katera? — Čuj! — samo še dvesto novih naročnikov mu treba, ker bi se s tako povečanim listom tiskovni stroški več kot podvojili.

Kaj, samo še 200 novih naročnikov? Da, samo dvesto! Ali ni to malenkost! O, če je pa samo ta zapreka, o potem pa, dragi naročnik takoj na delo! Takoj klobuk na glavo in hajd k sosedu in tudi on se mora naročiti takoj, prej ne boš odjenjal. Kaj ne! — Hvala ti že naprej za vsako zaslugo! Bog bo plačnik!

Hajd, naročniki, na delo!

Upraviništvo.

Kako bi Zemljo jaz Ljubila

M. E.

Kako bi zemljo jaz ljubila,
ki pod nogami mi trohni,
saj je nebo mi pokazalo
Boga, ki vekomaj živi!

Kako priklepala bi dušo
na nepopolno, revno stvar,
saj sem nebes Gospoda našla,
ki v njem nikdar ni zmot, prevar!

Kaj bi med zvezdami iskala?
Katera moja srečo stke?
Nobena njih — le Kralj vesoljstva,
ki jih ugaša in prižge.

Čemu bi v kelihe cvetlične
zaman potapljala oko,
saj ljubim Njega, ki iz zemlje
jih sam prikljče sto in sto.

Čemu naj pač od srede zemlje
še pričakujem zase kaj,
je sama prah, prah more dati,
a Jezus mi obljublja raj.

Če biva Jezus v moji duši,
če njega ljubim, zanj živim,
ničesar več ne potrebujem,
vso zemljo zemlji prepustim.

Za Prepričanje.

RESNIČNA ZGODBA.

Mogočno se je dvigala proti nebu graščina grofa Gvilberta, Courtland Towers. Na strmih hribu je bila videti, kakor zidana za celo večnost.

Grof Guilbert je bil odločen katolik, s srcem in z dušo. Bil je odličen veljak v državi in hraber borilec za svobodo Angleške. Zgodovina poroča o več hrabrih delih, s katerimi si je v raznih vojskah pridobil neveljivih zaslug za svoj narod in za svojo domovino.

Družina grofa Gvilberta je bila popolnoma gospodarjevega duha. Vera jim ni bila samo zunanja stvar, ampak stvar srca. Zato so bili v vernosti lep zgled vsem prebivalcem daleč na okoli.

Zlasti se je odlikoval v vernosti njegov najstarejši sin Pankrat Guilbert, ki je bil čast in veselje svojega očeta. Večkrat, ko ga ni sin videl, opazoval je skrivaj to krepko postavo, nedolžne poteze mladeniškega obraza svojega sina in se radoval, da ga je Gospod obdaril s tako plemenitim sinom. "Gospod ohrani ga takega skozi celo življenje," je večkrat vzdihnil ob takih prilikah.

Drugi sin je bil popolno brat Pankrata. Tretji se je pa posvetil duhovskemu stanu in bil župnik v North, malem mestecu.

Bilo je ob nastopu kraljice Elisabete angleške, ko je Pankrat pripeljal neke spomladi mlado nevesto seboj v grad, kjer je srečni par sprejel blagoslov očeta, starega grofa. Oče se ni dolgo veselil sreče svojega sina. Kmalu je zatislil svoje oči za vedno. Srečen, da je končal takrat, ker kmalu po nastopu kraljice Elisabete so se začeli zbirati težki oblaki nad Angleško, ki so zlasti grozeče pretili angleškim katolikom.

Elisabeta, verska odpadnica, je bila kruta vladarica. Polna smrtnega sovražstva do rimsko-katoliške cerkve, začela je kmalu izdajati najstrožje naredbe zoper katolike. Prepovedala je, javno priznati se rimskega katolika. Vse duhovnike je izgnala iz dežele. Oni zvesti duhovni pastirji, ki so se raje izpostavili nevarnosti mučeniške smrti, kakor da bi v takih nevarnih časih zapustili svojo ljubljeno čredo, so drug za drugim končali svoje življenje med najgrozovitejšimi mukami. Kdor je našel duhovnika v deželi, smel ga je ubiti ali obesiti

na najbližje drevo. Pod smrtno kaznijo je bilo prepovedano sprejeti duhovnika pod streho, naj je bil to tudi sin ali brat. Velika denarna kazen je bila zažugana vsem, kogar bi našli, da je bil pri sv. maši.

V teh groznih razmerah so se zvesti katoliki trumoma izseljevali v Francijo, kjer so si raje prognanstvo izvolili, kakor pa da bi postali nezvesti sv. cerkvi.

Veliko tisoč duhovnikov je bilo pomorjenih na najgroznejše načine. Tisoč odločnih katolikov je zdihovalo po ječah ali pa je napravilo vse svoje premoženje, katero so morali plačevati kot kazni radi udeležitve pri sv. maši.

Med nesrečnimi žrtvami sovražnega fanatizma je bil tudi duhovnik iz Northa, brat Pankrata Guilberta. Nekoč je e. ravljal v gozdu službo božjo, ko je nek izdajalec pripeljal vojake, ki so skoraj vse navzoče polovili skupaj s župnikom in odpeljali v ječo v Newgate (Njugejt). Kdor je imel premoženje, moral je plačati denarno globo, revnejše so pomorili, župnika pa naprej do krvi pretepli, s železom žgali, da bi ga prisilili, da bi povedal, kje so cerkvene sv. posode, in slednjič vsega razmesarjenega obesili na drevo.

Tudi drugi brat je bil umorjen radi zvestobe do cerkve. To so bili v resnici žalostni da, najžalostnejši časi, kolikor jih pozna angleška zgodovina.

Bilo je v božični noči. Družina grofa Gvilberta je bila zbrana pri polnočnici v gradu, kjer so imeli skrivnega župnika iz župnije, kamor je grad spadal. Proti koncu maše je že bilo, ko začujejo prestrašeni prebivalci graščine velik ropot v pritličju. Truma razbrzdanih vojakov je vdrla v grad. Dobili so duhovnika v hiši in grof je tako zapadel smrti. To je grof Guilbert takoj spoznal, ko je začul krik. Planil je k skrivnim grajskim stopnicam in se še o pravem času rešil. Vojaki so duhovnika zvezali in potem ropali po gradu in slednjič ga nad glavami do smrti prestrašenih prebivalcev zažgali. Duhovnika so odpeljali v ječo, kjer je bil drugi dan obešen. Družini niso sicer ničesar žalega storili, ker so bili itak vsi obsojeni na velike denarne kazni radi tega. Le dragocenosti, katere se po gradu našli, so odnesli.

Drugi dan je grof prišel iz skrivališča ter nemudoma vzel svojo družino in zbežal na Francosko, kjer je kmalu potem umrl.

Njegova žena Uršula je živela z dvema otročicema in staro grofico Margareto več let na Francoskem. Toda slednjič se je stari Margareti zatožilo po domu, kjer je želela preživeti zadnje ure svojega življenja. Tako se je pregnana družinica vrnila nazaj domov. Graščino so za silo popravili, kolikor požar ni uničil ter se zopet tu nastanili. Žalostni spomini so jim grenili prve dneve, zlasti stara gospa Margareta je večkrat cele ure prejekala in premolila v srčni bolesti.

V kljub vsem grozovitostim, s katerimi so pobijali katoliške duhovnike, jih je bilo vendar veliko, ki se niso bali smrtne nevarnosti, katerim so bili kot duhovniki izpostavljeni, ter delovali med preganjano čredo. Tako je bil tudi v tej župniji goreč duhovnik, Rev. Hugh, ki se je žrtvoval za ubogo ljudstvo. Varno zavetje je našel v graščini Courtland Towers, kjer se je večkrat ljudstvo zbiralo k službi božji. Vlada namreč ni več strogo pazila na to napol podrito razvalino, ker se je mislilo, da se boječe žene ne bodo upale sprejeti še enkrat pod streho duhovnika po prvi britki skušnji pred leti.

Grofica je dala napraviti tudi skrivno kapelico sredi debele stene v vrhnjem nadstropju. V sredi, kjer so vodile skrivne stopnice, dala je zvotli mali prostor, a komaj tolik, da je imela prostor miza, ki je služila za oltar. Uhod v ta prostor je bil zakrit z veliko sliko tako, da se ni moglo niti slutiti, da je kaj zadaj. Tudi če bi kdo sliko odmaknil, bi le prav pazno oko opazilo na steni, da so tu vrata. Tako je bilo vse urejeno, da, če, bi tudi med službo božjo udrli vojaki v hišo, bi navzoči v nekoliko trenutkih lahko skrivna vrata zaprli, sliko nazaj obesili in duhovnik bi bil na varnem.

Tako se je cela okolica čutila srečna, da je mogla nemotena vršiti svoje verske dolžnosti in prejemati tolažila sv. vere kljub krutemu preganjanju. Kakor preplašene ovce zbirali so se dobri verniki pred to kapelico okrog svojega pastirja Jezusa v sv. Rešnjem Telesu. Father Hugh jih je bodril in tolažil, da naj ne obupajo. Bil jim je v resnici pravi dušni oče in pastir, ki se ni strašil niti smrti, samo da je ostal s svojimi vernimi otroci v času preganjanja.

Tako je pri družinici Guilbert potekal čas. Čas, ta najboljši zdravnik, je že precej zacelil vsekane rane v srce ubogima in zapuščenima ženama. Popolnoma zaceliti jih seveda ni mogla nobena stvar, preveč globoko so bile vsekane, vendar sti pa svojo usodo precej voljno prenašali. Navadili sta se tega življenja, zlasti še, ker ste imeli dovolj prilike v molitvi in sv. zakramentih iskati zdravlila za bolno srce. Father Hugh je večkrat cele tedne ostal v graščini in če le vojakov ni bilo blizu, je odšel po sosednjih vaseh obiskat bolnike in krstiti novorojenčke. Father Hugh je pa ta čas porabil, da je podučeval 13-letnega Pankrada in 9-letno Margareto. Prejela sta v tem času skupaj z več drugimi otroci skupno prvo sv. obhajilo in lepo napredovala v vseh potrebnih vednostih.

Toda predno si je uboga družinica le misliti mogla, zbrali so se zopet temni oblaki nad njih glavami in napovedali pretečo nevarnost.

Kraljica Elisabeta je šla v svojem smrtnem sovraštvu tako daleč, da je v tem času že razpisala primerno nagrado vsakemu, ki bi izdal

bivanje katoliškega duhovnika, ali ki bi pomagal priti nasljed krajem, kjer se vrši sv. maša.

V graščini bil je uposlen hlapec, Tomaž po imenu. Bil je pokvarjen človek. Veliko do-brega je prejel zase in za svojo bolno mater iz rok grofice Uršule. Toda, ko je zvedel, da dobi precejšnjo nagrado, če izda Fathra Hugh, zahlepel je po tem denarju. Judeževa strast se je vzbudila v njem. V začetku se je ustrašil te misli. Spomnil se je dobrot, katere je prejel iz rok teh blagih ljudi, — toda počasi se je udal skušnjavi in res — odšel je nekoč v mesto in tam povedal oblasti, da imajo tu v graščini duhovnika, povedal je celo kje se mašuje in kako se zakrije dotični prostor.

Bilo je veliki ponedeljek zjutraj. Vsa družina je bila zbrana pred oltarjem, kjer je maševal Father Hugh. Ravno je končal zavzivanje, ko se začuje na dvorišču konjsko kopito. Nekoč je v naglem diru prijezdil na dvorišče. Prestrašena vstane grofica Uršula in hiti k oknu. Oddahne se, ko vidi na dvorišču Godfrey Kenta, sina prijatelja družine iz mesta.

Takoj pošlje služabnico ponj, naj ga pripelje nemudoma gori.

Novica, katero je prinesel, ni bila vesela, vse je obšla groza.

"Deset orožnikov hiti v naglem diru proti graščini. Izdani ste! Hlapec Tomaž Vas je izdal. Poveljnik Topcliffe je dobil naročilo, da Vas preseneti ravno pri sv. maši." Oče Kentov je bil slučajno pri sodniji, ko je od strani zvedel, zakaj se gre.

Oče je takoj odposlal Godfreyja, naj hiti v Courtland Towers svariti ubogo družino. "Hitite in rešite se" je dejal. "Toda jaz moram takoj po drugi poti v gozd. Če me Topcliffe dobi tukaj pri Vas, gorje tudi naši družini."

S težkim srcem je krepki mladenič zajahal konja in oddirjal v nasprotno smer in kmalu zginil mej dvjem gozda, po katerem je peljala pot.

Prestrašena je stala družina nekaj časa kot nema. Nihče si ni vedel svetovati.

Father Hugh je odložil mašna oblačila in jih skril ter stopil v sobo k družini. Bledi in prestrašeni obrazi so mu takoj povedali — nekaj resnega je!

Grofica mu razloži veliko nevarnost. "Oče, umorili Vas bojo. Moj Bog!" Vsem so se solze vpile po licu.

"Otroci, ne bojte se za me! Jaz sem na ta dogodek že dolgo pripravljen! Hvala ti bodi, Gospod, da me boš vrednega spoznal za Te trpeti! Da, nasproti jim bom šel, kakor naš Gospod, ter tako rešil vsaj Vas."

"Ne, ne! Skriti se morate! Oče, kaj naj počnemo sirote brez duhovnika? Ne, ne! Skrijte se! Toda kam?"

Stara grofica Margareta je zatrepetala ob tej grozni vesti. Živo ji stopi pred oči ona strašna božična noč, ko je bil vjet stari župnik in so grad vojak zažgali nad njih glavami.

"Da, da," pravi duhovnik. "Jaz moram ven, nasproti jim moram. Uboga grofica Margareta ne prenese več tega obiska sirovih orožnikov. Saj je najbližja pot v nebo čez Tyburn Hill" (kjer so bile ječe in morišče za duhovnike).

Ze je hotel junaški duhovnik oditi iz sobe, ko se 13-letni Pancrat oglasi: "Oče, ne, Vi ne smete ven! Mi ne moremo biti brez Vas! Kaj bomo počeli? Uboga stara namica bojo umrli brez Vas! Poskusimo z zvijačo. Jaz in mala sestra bova pomagala."

Načrt je bil kmalu storjen: Duhovnik naj se obleče v obleko dekle, skrivna soba naj se le

napol zapre, tam naj se pa igrata mali Pancrat in sestra.

Sklenjeno, storjeno. In to ravno še o pravem času, ker truma orožnikov je stopila v hišo, ko je bilo vse storjeno.

"Je grofica Uršula doma?" zarohni poveljnik vratarju, "pa saj vem, da je! Primate ga, in peljite ga za mēno! Drugi obstopite hišo! Nikdo naj Vam ne uide! Bogato plačilo Vas čaka za današnji plen! Ha, ha, zopet se je tiček vjel v past!"

Topcliffe je bil sirov človek. Posebno sovražstvo je imel do katoliških duhovnikov. Polovil, ali vsaj pomagal je poloviti več katoliških duhovnikov, kot kdo drugi na celém Angleškem. In na to je bil jako ponosen. To je bilo tudi vzrok, da je postal poveljnik.

Grofica Uršula mu pride na hodniku nasproti. "Mislila sem, da nas bodele pustili v miru, ko ste se že lahko napili krvi Guilbertov, katere ste poklali. Pa, zmotila sem se! Se vas žeja po naši krvi! O, Bog bo plačnik."

"Grofica, ne žalite me! Njeno Veličanstvo Kraljica je zvedela, da skrivate tu v svojem gradu mašujočega duhovnika, kar je po njenih milostivih postavah prepovedano. Nalogo imam, da ga vjamem!"

"Pa, prosim imejte vsaj usmiljenje z ubogo staro grafico, katero zna divje razsajanje razburiti do smrti."

"Dobro, pokažite nam duhovnika, pa bomo mirno odšli. Plačali boste le naloženo denarno kazen!"

"Ne, izdajalka pa grofica Uršula na bo! Če je duhovnik tukaj, poiščite ga sami."

Topcliffe da naprej sklicati vse posle skupaj v glavno sobo in postavi pred nje orožnika za stražo. Sam pa hiti po stopnicah v tretje nadstropje.

Hitel je ves vesel proti sobi, katero je opisal izdajalec kot sobo, kjer je skrit oltar in duhovnik. Bil je prepričan, da ga tam najde in število duhovnikov, katere je on vjel, se bo pomnožilo, pomnožila tako tudi njegova veljava pri oblastih.

"Tu imate duhovnika," pravi grohotaje se proti grofici Uršuli. "O, ga bomo že dobili" in potegne meč iz nožnice in začne nalašč na drugem koncu zabadati v steno in v vse slike po steni. Ko pride do slike, katera mu je bila opisana kot slika, pod katero je skrit uhod v kapelico, zabode s silo, da prebode sliko in zadere meč do ročaja vanjo.

"Če so častiti gospod duhovnik zadaj" pravi zaničljivo, "dobili so jo zdajle pošteno, prav po zasluženju, ker ne znajo poslušati postav in ukazov Njegovega Veličanstva, naše presvitle cesarice."

Otroški krik se začuje izza slike, kakor bi bil kdo ranjen, Grofica Uršula hoče k sliki, toda Topcliffe jo pahne nazaj. "Le počasi, blaga gospa! Bomo že mi očeta in častitega mašnika pristrčno pozdravili in mu v roke segli, da sklenemo prijateljstvo z njim in vrstico, ki mu bo zadrgrnila grešni vrat!"

"Hahaha," zagrohotal se je Topcliffe in vsi orožniki.

Počasi vzdigne poveljnik sliko in res se vidi skriven prostor. Pa obraz se mu stemni. Bil je prepričan, da najde zadaj duhovnika. Pa mesto njega sedi zadaj mali Pancrat in sestra pri — igrači! Igrače so ležale okrog njiju, da se je videlo, kot bi bil to njih navadni prostor za igranje.

Prestrašena skočila oba ven k materi. "Mama, kdo pa je to, da naju moti pri igri? Kaj pa hočejo ti močje?"

Topcliffe se je ugriznil v ustnice same jeze. Toraj jih je hlapec Tomaž za nos vodil. Da bi bil tu kraj, kjer skrivajo duhovnika, ni verjetno, kako da potem puste otrokom, da se igrajo tu? Tako si misli sam pri sebi in že sklepa, kako bo hlapec Tomaž kaznjen, ker je vodil za nos njega, poveljnika orožnikov! Bil je razsajen in tudi osramoten. Pogledal je površno še v par sob, potem preklinjaje odšel. Neka dekla mu je še vežna vrata odprla. Ko bi jo bil Topcliffe malo natančneje pogledal, morda bi bil spoznal v njej — iskanega duhovnika. Pa bil je preveč razsajen in skušal je samo prej ko mogoče oditi iz grada.

21. Evharistiški Shod v Madridu.

3 SPLOŠNA JAVNA ZBOROVANJA.

Do zadnjega kottička je bila velikanska katedrala Sv. Frančiška natlačena, ko je predsednik otvoril v ponedeljek 26. junija prvo javno zborovanje 21. svetovnega evharistijskega shoda.

Prvi govornik je bil apostol sv. Rešnjega Telesa, nadškof Buchesi iz Montreala v Canadi. Povdarjal je, da ta kongres daleč prekaša vse dosedanje v veličastnosti in slovesnosti. Kazal je na veliki pojav, ki se je pojavil v vsej katoliški cerkvi, namreč, vedno večja ljubezen do Jezusa v presv. Zakramentu, ki napoveduje sv. cerkvi nove zmage in nove triumfe.

Nadškof iz Seville je govoril o dolžnostih, katere imajo stariši, učitelji in častniki glede vsakdanjega sv. obhajila. Škof iz S. Louis de Potosi iz Mehike je govoril o "Evharistiji kot združevalni vezi, ki jedini katolike starega in novega sveta." Duhovnik Abbé Ballette je govoril o lurskih čudežih, ki se vrše med procesijo s Sv. Rešnjim Telesom dan na dan pred očmi vesoljnega sveta.

V tem je došel brzovjav sv. Očeta, ki pozdravlja navzoče pri kongresu in jim podeljuje apostolski blagoslov in drugi od kard. Merry del Val.

Celo popoldne so bila zborovanja po posameznih pododsekih.

Kakor prvo zborovanje, enako slovesno in veličastno zvršilo se je tudi drugo glavno zborovanje v torek, 27. junija v cerkvi S. Francisco el Grande. Odvetnik Briffant, sodnik najvišjega državnega sodišča v Bruselnu, najznamenitejši belgijski govornik je slavil Spanijo kot ozidje proti judovstvu in poganstvu.

Z velikanskim navdušenjem je bil pozdravljen drugi govornik, škof Sebastian, pregnani škof iz Baja na Portugalskem. V srce segajočih besedah je slikal žalostno stanje katolikov na Portugalskem, slikal je satansko početje prostozidarstva proti cerkvi in križu. Kot glavni vzrok teh prežalostnih razmer pa je navel — nevednost ljudstva o resnicah sv. vere in pa slabo častnikarstvo. Zaklical je nav-

zočim: "Iz lastne žalostne skušnje kličem Vam, katoliki, širnega sveta: Ustanavljanje in podpiranje katoliškega časnikarstva je dandanes potrebnejše in koristnejše, kakor pa zidanje in podpiranje novih cerkva ali novih samostanov." — Pač v resnici zlate besede! Da bi pač

našle odmev tudi med nami Slovenci! In sicer preje, dokler ne bo prepozno.

Govorili so še škof iz Lugo, državni sodnik Tousaint iz Pariza in predsednik španske akademije, Alexander Pidal. Govorili so o: "Evharistiji kot središču krščanstva in katol. življenja." Popoldne so zborovali odseki.

Prazniki—Skrceni.

Pod tem naslovom prinaša "Bogoljub" izvrsten članek, kateri seže globoko v rano, ki razjeda družinsko in versko življenje doma, namreč praznovanje nedelj in praznikov.

Urednik je prejel več pisem, v katerih naročniki izražajo nevoljo zoper odpravo praznikov. Toda č. g. da krepek odgovor! On piše: Dnevi Gospodovi se vedno slabše praznujejo. Država pozna samo "nedeljski počitek," prazniškega noče poznati. Poglejte po tovarniških dimnikih, katerih je vsak dan več, — največje praznike se kadi iz njih! Po mestih so ljudje dopoldne po prodajalnah, popoldne pa na izlete, po hribih, po gostilnah in plesiščih. In tudi na kmetih, — ali niso popoldne cerkve vedno bolj prazne? Na veliko žalost opažamo, da ljudje za krščanski nauk vedno manj marajo. O praznikih, ko so same liturgije, je pa še manj. Mladi ljudje letajo okoli ali pa se zbirajo po gostilnah, po kegljiščih in plesiščih. — Povejte mi, kdaj se v tednu največ greha stori? Kdaj se največ pije? Kdaj največ pleše? Kdaj največ pretepa ali pobija? Ali ne v nedeljo popoldne? Zato je škof Egger, veliki bojovnik zoper pijančevanje in svet mož, po pravici vzdihnil: Človek že ne ve, ali nedelja več koristi krščan-

skemu življenju ali mu več škoduje, ali se Bog bolj časti ali bolj žali? Če pa velja to že o nedeljah, velja še bolj o praznikih. Pa kako bo bolje, ko so misli in srca ljudi obrnjene le v zemljo? In kako bo bolje, ko mnogokrat tisti, ki hočejo veljati za dobre, "jarem z neverniki vlečejo." Skoro deset let že prošim in kličem kakor glas vpijočega v puščavi na odpor zoper tistega, ki ima na vesti skoro vse oskrnjanje dni Gospodovih, — pa kdo me posluša? Niti tisti ne, ki bi me morali! Karkoli povem, vse odleti nazaj. Ljudje hočejo uživati in si ne puste odrekati!

Prav posebno pa se narodnosti gode one tri praznike, ki so dodatek trem največjim praznikom: Sv. Stefan, velikonočni in binkoštni ponedeljek. Ni davno, kar nam je povedal neki advokat, da ko je bil on kot praktikant pri sodniji, so imeli od Novega leta pa do maja vsak teden najmanj dve, tri pravde samo zaradi tistih pretepov, ki so se zgodili na dan Sv. Stefana. — Vprašam: Ali se tako praznujejo sveti dnevi?! Ali mislijo sv. Stefana, ki je bil ubit, s tem častiti, da se tudi med seboj pobijajo in kolejo? Je li tako praznovanje v čast Bogu in v korist krščanskemu ljudstvu...?"

V Zavodih Sv. Jožefa.

Ste li videli v spomladnem jutru tropo vračbeč na strehi? Vse čivka in ščebeče in skuša drug drugega preščebečati. Tako je bilo v Collicoonu, ko so prišli po končanih počitnicah dijaki zavoda sv. Jožefa zopet skupaj. Veseli in srečni spominj in ravnokar minulih počitnic so dali vsakemu dovolj tvarine, da je imel veliko, veliko povedati. To Vam je bilo smeha in vselega pripovedovanja! — O blaženi čas dijaških let, kako lep si!

Bilo je že tema, ko smo jo pripihali po Erie železnici na postajo Collicoon v prekrasnem kraju Sullivan. Bili smo to dva dečka iz New Yorka, Alojzij Ribič in Fr. Sme, pet dečkov iz naše župnije v Rockland Lake in urednik "Ave Maria." Dva izmed teh sta bila že lani tukaj, toraj stara znanca. Ostali so bili sami novinci. Vsakemu se je videlo, da mu srce malo razburjeno bije v pričakovanju — kako bo v novem domu, v novih razmerah, daleč od ljube mame, kakšni bojo profesorji, kaki bojo novi tovariši. V petih minutah od postaje po malem a strmem klancu bili smo pred mogočno velikansko stavbo — pred zavodom sv. Jožefa za vzgajanje frančiškanskega naraščaja. Komaj so nas pred zavodom opazili, pritekli so dečki nasproti, odvezli koveče ter nas pozdravili, kakor bi bili stari znanci. Tudi č. p. Rektor s profesorji nam je prišel nasproti ter nas pristočno pozdravil. Iz godbene dvorane so že odmevali veseli glasovi domače godbe, iz dvorišča se je čul zadovoljni smeh srečnih gojencev in po večerji bili smo tudi mi med njimi.

Obrazi novodošlecev so bili drugi dan zjutraj sicer veseli, toda prav tam v kotu pod nedožnimi očmi, se jim je brala poteza — ki naj pomenja domotožje. Toda "Ball game," vožnja po malem jezerčku za poslopjem in druga razvedrila so kmalu zabrisala to potezo in popoldne se je že vsaki čutil domačega, svojega med svojimi. Resnobni o. Luka, duhovni oče te obilne družine, je hodil med njimi in ustavil zdaj tega, zdaj onega in s skrbnim in skušenim očesom dolgoletnega vzgojitelja hotel je brati vse življenje svojih gojencev izza celih počitnic, hotel je prodreti globoko doli v mlada srca, da bi videl, če mu je hudobni duh kaj pokvaril, kar je s trudom do sedaj vsejal vanje.

Ko je bilo treba oditi, bili so moji dečki že doma v novem domu. "Z Bogom oče! Pozdravite doma ter recite, da sem zadovoljen tukaj!" To so bila naročila katera so mi dala.

In res, zavodi sv. Jožefa so krasno urejeni. Vse je urejeno po najnovejših zistemih in po najmodernejših načelih vzgoje po zavodih. Imel sem čas, da sem šel z o. Rektorjem še enkrat po vsem zavodu, si še enkrat ogledal vso ureditev, spalne sobe, učilnice, igralne sobe, čitalnice, godbeno sobo, veliko telovadnico, gledališko dvorano, potem velikanski vrt s smrekovim gozdom in mogočni kostanji v obsegu 80 akrov zemlje. Zavidal sem dečke, ki morejo študirati v tako krasno urejenem zavodu, pod vodstvom tako skrbnih in ljubeznivih učiteljev in vzgojiteljev, ker njih vzgoja ne bo pomanjkljiva, kakor je bila marsikoga izmed naših

slovenskih dijakov doma, ki so bili prepuščeni na milost in nemilost večkrat popolnoma brezvestnim gospodinjim in samim sebi.

S željo v srcu, da drugo leto v tem času privedem še kaj več slovenskih dečkov v ta krásni zavod, sem se poslovil in odhitel na svoje delo in skrbi. Toda — naj priznam resnico — skoro tri dni sem bil z mislijo vedno še — v Collincoonu!

Bog blagoslovi zavod, da bi vzgojil veliko odločnih in požrtvovalnih delavcev za vinograd Gospodov, ki jih tolikanj potrebuje!

Tudi druge naselbine so poslale večje ali manjše število slovenskih dečkov v razne kolegije in zavode. Tako je John Grahek iz Calumeta, Mich. v frančiškanskem zavodu sv. Frančiška v Cincinnati, O. Frank Sonta, Frank Merlak in Viljem Lavrič, vsi iz Chicage v benediktinskem zavodu sv. Vincenca v Vincenc, Pa.

Bog jih blagoslovi vse, da bi krepko napredovali v učenju in ostali zvesti svojemu poklicu!

Prvi slovenski mladenič v Ameriki, dijak Ciril Gosar, je bil sprejet v red sv. Frančiška 21. avgusta letos. Naši naročniki ga poznajo po malih njegovih spisih, katere je sem pa tja priobčil v našem listu.

Bil je lep dan, ko se je zbrala velika množica ljudstva od blizu in daleč v redovni cerkvi sv. Bonaventure v Patersonu, N. J. Cerkev je bila krásno odličena. V prvih klopih so sedeli starši in sorodniki mladeničev, ki so se sklenili Bogu posvetiti in postati redovni sinovi sv. Frančiška. Ob 9. uri je imel slovesno sv. mašo provincial Very Rev. Anzelm, O.F.M. z obilo asistenco.

Po maši pa pride pred oltar 5 krepkih mladeničev, v cvetju svoje mladosti, vsak z malim križcem v roki. Provincial se vsede na stol pred oltarjem in vpraša zbrane mladeniče: "Predragi, kaj želite?" "Častiti oče, prosimo Vas lepo, da bi nas hoteli sprejeti v red sv. Frančiška ter nam dati redovno njegovo obleko, da bi tako popolnoma služili Bogu." "Hvala Bogu," pravi predstojnik. Na to jim v krásnih besedah slika, kaj jih čaka v redovnem stanu. Ni vse tako lepo, kakor bi se morda komu zdelo. Veliko težav ima tudi redovni stan. Toda Gospod pravi: "Ne Vi ste mene izvolili, ampak jaz sem Vas izvolil, da greste in donašate sad in da bo ta Vaš sad ostal." Zato je poklic v redovni stan posebna milost. Nato so pristopili drug za drugim k oltarju in bili oblečeni v redovno spokorno obleko sv. Frančiška. Nato je provincial vsakega posebej poljubil z besedami: "Mir bodi s teboj dragi brat" ter dal vsakemu novo redovno ime. Naš rojak je dobil ime Feliks. Slovesna zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšimi sta zaključila lepo slovesnost.

Po maši so se zbrali novi redovniki v govornici skupaj s starši in prijatelji, ki so jim voščili obilo miru in blagoslova v novem stanu, se poslovili od njih in — resni čas leta poskušnje se je začel.

Rev. J. E. Schiffer, do sedaj župnik v Gilbert, Minn., je postal župnik v Chisholm, Minn. Bog Vas blagoslovi v novem delokrogu!

Solske sestre tretjega reda Sv. Frančiška v Jolietu, Ill., obhajale so 12. avgusta na praznik Sv. Klare letno slovesnost sprejema novih ses-

ter-novink, ponovljenja časnih obljub in večnih obljub. P. Daniel, O.F.M., župnik cerkve Sv. Janeza v Jolietu, je vodil vso slovesnost. Prosilke za sprejem so pričakovale duhovščino pred cerkvijo. Tu so prejele prvi blagoslov. Od tu so šle v sprevedu k oltarju. Med tem pa je donela po kapeli mila pesem "Veni, sponsa Christi" — "Pridi, nevesta Kristusova." Pred oltarjem so prosilke še enkrat poklekile in prosile sprejema v red vprico svojih sorodnikov in znancev. Po kratkem govoru o imenitosti in težavah redovnega stanu začelo se je sprejemanje. Sprejetih je bilo sedemnajst deklet. Med sprejetimi bila je tudi Slovenka Marija Berlic, doma iz St. Vida nad Ljubljano. Prišla je sem v Ameriko pred poldrugim letom z namenom tu postati redovnica ter posvetiti svoje življenje Bogu v blagor svojega bližnjega, kar je sedaj srečno dosegla. Njeno ime je sedaj Sestra Marija Olga. Pri tej slovesnosti so tudi tri slovenske sestre, M. Perpetua in S. M. Flora in S. M. Sekunda ponovile svoje obljube. Prve dve ste prišle v Ameriko leta 1904, tretja je pa Amerikanka, rojena v Jolietu. Sedaj je v Jolietu pri Frančiškankah sedem slovenskih sestra. Upamo, da se to malo številce še zdato pomnoži, da bo še veliko slovenskih deklet stopilo v red Sv. Frančiška, ter se kot slovenske učiteljice posvetile vzgoji slovenske mladine po naših farnih šolah.

Dne 13. avgusta bil je pa zopet slovesen dan za ta samostan. 9 sester je obhajalo svoj srebrni jubilej ali petindvajsetletnico odkar so storile svoje prve obljube.

V cerkvi sv. Družine na Evelethu, kjer je župnik veleč. g. M. Bilban, prejelo je 13. avgusta 124 otrok prvo sv. obhajilo. Lani jih je bilo samo 75.

Nova slovenska cerkev Sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis., je bila blagoslovljena 1. septembra z veliko slovesnostjo. Č. g. župnik Černe lahko s ponosom gleda na to krásno stavbo — sad svojega dolgoletnega truda! Rojakom častitamo!

Ely, Minn.

Naša naselbina je nad vse veličastno praznovala praznik Vnebovzetja Matere Božje.

Pomenljivi dan je bil praznik Vnebovzetja Matere Božje za 72 mladih nedolžnih src, dečkov in deklic, ki so ta dan prejeli prvokrat Jezusa pod podobo kruha. Obhajanci so prišli v cerkev v procesiji. Tu jih je Veleč. Msgr. Jos. F. Buh pozdravil z gniljivim nagovorom, v katerem jim je razložil velik pomen današnjega dneva. Po govoru so vsi prisegli, da hočejo ostati zvesti Bogu in svoji veri. Vse navzoče je ta prizor ganil do srca, posebno pa roditelje prvih obhajancev.

Delavske razmere so tukaj srednje. Ruda se jako po malem odpošilja proč. Iz dveh rudnikov pa še vedno kupčijo rudo v skladišča, kar pomeni, da se bo po zimi slabo delalo.

Prihodnje leto bomo imeli v župniji sv. birmo.

Srčen pozdrav vsem čitateljem "Ave Maria." Jos. J. Peshel.

Na Veliki Šmaren bilo je skupno sv. obhajilo otrok v cerkvi Sv. Jožefa v Calumet, Mich., 83 otrok je pristopilo k mizi Gospodovi.

Naš iskreno ljubljani prijatelj in zagovornik, visoko-pošтовani cerkveni dostojanstvenik, Rt.

Rev. Koudelka, D.D., do sedaj škof-župnik v Clevelandu, je bil 6. septembra od Sv. Očeta imenovan pomožnim škofom nadškofa Messmerja v Milwaukee, Wis. "Ave Maria" mu k temu izraža svoje najponižnejše čestitke in voščila.

Mi se srčno veselimo tega imenovanja, ker dobro poznamo tega najplemenitejšega moža, kolikor smo jih imeli še priliko srečati. Vese- limo se tega, ker pride do delokroga mož, ki toliko lahko stori za uboge slovanske katolike v Ameriki, za ohranjanje sv. vere med njimi, mož, ki je poln najlepših zmožnosti, mož poln apostolskega ognja, poln apostolske gorečnosti in ljubezni do neumrjajočih duš svojih slovanskih bratov v Ameriki, mož, ki je gotovo najpopularnejši govornik mej ameriškimi škofi. Mi smo ga imeli tu v Rockland Lake za sv. misijon. Njegovih govorov ljudstvo nikdar ne bo pozabilo. Škof je, pa je hodil od kraja do kraja po vsej širni Ameriki in obiskal slovanske naselbine, birmal, pridigal, spovedoval, držal misijone, duhovne vaje, govoril pri shodih raznih katoliških organizacij. Po 4 ali 5 govorov na dan, to mu ni bilo nič, tako da mu je večkrat sredi govora glas odpovedal. "Ne kako dolgo živimo, ampak koliko storimo za Boga — potem se bo naše življenje sodilo," je odgovarjal vsem, ki so ga prosili, naj pazi na svoje dragoceno zdravje.

In pa ta njegova plemenitost srca! Pri lastnem očetu bi ne našel nobeden duhovnik tega ljubeznivega sprejema, te odkritosrčne prijaz-

nosti in požrtvovalnega sočutja — kakor pri škofu Koudelki.

In ljudstvo, kako se je rado zatekalo k njemu! Koliko je že storil za Slovence!

Toda sv. pismo pravi: "Kakor se zlato v ognju čisti, tako se čistijo ljubljenci božji v ognju trpljenja."

Tako blag mož, tako navdušen in tako apostolski, vendar, koliko je moral prestati hudega, preganjanja, preziranja, naravnostnega zaničevanja, koliko obrekovanja in koliko krivičnih in satansko zlobnih tožba pri vseh oblastih, pri vseh predstojnikih, da, celo v Rimu pri sv. Očetu, tega ne ve nihče drugi nego škof Koudelka sam in pa Bog v nebesih, ki je tehtal njegove solze, katere so se mu dostikrat v britkosti vtile po licu in ki je vse to videl, in ki bo pa tudi plačnik Njemu in njegovim sovražnikom, vsakemu po zasluženju.

Napadali so ga po listih, celo v takozvanih "katoliških" listih. In zakaj? Zato, ker se je povsodi potegnil za pravico in resnico in vedno branil zatiranega in nevstrašeno imenoval hudobijo s praviim imenom in pravici dal vselej prosto pot.

Mil. g. škof Koudelka in predragi naš Oče in zagovornik, — Bog Vas blagoslovi v Vašem novem delokrogu! Naše molitve gredo za Vami.

V resnici zavidamo Slovane v Milwauški nadškofiji, da dobe tega plemenitega moža med se! Upamo pa, da bodo svojo srečo bolj znali ceniti, kakor so jo pa v Clevelandu.

Družba sv.

Rafaela.

PRED OBČNIM ZBOROM DRUŽBE SV. RAFAELA.

Opozirjamo na družbeno vabilo k tretjemu občnemu zboru družbe, ki se bo vršil na 22. oktobra, v ponedeljo pred praznikom družbenega patrona, sv. Rafaela, ki je letos na torek. Kakor do sedaj vsako leto, tako bomo tudi letos poskrbeli, da se bo ta dan na Brezjah pred čudodelno podobo nebeške Matere Marije opravi- la sv. maša v družbene namene in za družbenike. Kakor do sedaj, bo tudi letos ob 9. uri sv. maša za družbo v cerkvi sv. Nikolaja na drugi cesti in takoj po maši bo zborovanje v šolski dvorani. Mej sveto mašo se vabijo vsi odborniki in družbeniki, da se udeleže skupnega sv. obhajila. Zunanji družbeniki naj se udeleže v ta namen sv. obhajila po svojih naselbinah. Združimo se ta dan v goreči molitvi za naše ljudstvo v Ameriki, da bi nas dobri Bog blagoslavljal vsakega v svojem delokrogu, zlasti da bi nas ohranil zveste v sv. veri in v cerkvi, ki je tako skrbna mati vseh narodov, ki se k njej pripoznavajo. Dnevi so hudi, naval sovražni-

kov na naše svetinje je besen vsi, vsi nasprot- niki so združeni in edini, mi katoliki needini in nezdruženi. Zlasti prosimo, da bi nas Bog na priprošnje s. patrona Rafaela podpiral pri našem delovanju za korist slovenskih izseljen- cev.

K občnemu zboru zlasti vabimo slovenske rojake in zavedne Slovence in Slovenke iz veli- kega New Yorka. Pridite vsi, ki se zanimata za našo velevažno stvar! Pridite in čujte letno sporočilo našega delovanja! Pridite, prijatelji, da se sami prepričate, za kaj se nam gre. Pri- dite, nasprotniki, da dobite pravi vpogled v vse delovanje, da boste mogli nas pravično soditi!

Ako imajo zunanji zaupniki kake želje ali nasvete glede družbe, enako ako ima kak druž- benik kak nasvet, ki bi pospeševal družbo ali družbeno delovanje, naj nam ga blagovoljni sporoči pismeno vsaj do 20. oktobra.

Odbor.

Izseljeniške Razmere.

Naseljenišvo v Združene države zdavno nadzaduje, hvala Bogu. Odmivi razmer na izseljeniškem otoku, ki so šli po vseh evropskih deželah in narodih, slabi časi, slabi zaslužki, draginja živil tukaj, vse to ni ostalo brez uplji-va na evropske narode. Vendar pa še vseeno stotisoči prihajajo sem dan na dan.

Na Ellis Islandu je ostalo skoro vse po star-rem z malimi spremembami. Odločni nastop Nemcev je prisilil trgovskega tajnika, da je preklical naredbe komisarja proti izseljeniškim domom, ko jim je n. pr. prepovedal prodajo parobrodskih listkov, kar je za nekatere pome-nilo obstanek i. dr. Preklical je tudi znano določilo, da mora vsak izseljenec imeti vsaj \$25.00 v žepu, da sme v deželo, naredbo, ki je tisočem zaprla pot v deželo, tu jih pahnila v gorje, ki je tisoče sirot zaprla v zaduhle pro-store izseljeniške postaje, cele potoke solza iztisnila iz oči ubogih novodozorcev.

Komisija, ki je preiskala razmere na otoku je baje našla, da so obtožbe proti komisarju pretirane in da torej ne bo predložila nobenega predloga o tej zadevi pri prihodnjem zase-danju.

Da še več! Nativistički tok dobiva vedno več moči. Gotovo je, da imajo mogočno strujo v kongresu na svoji strani in pripravljajo se predlogi, ki bodo predlagali nove postavbe o naseljeništvu, veliko strožje, kakor so dose-danje. Pri sedanjih razmerah se je bati, da bodo ti predlogi tudi prodrli.

Da pa imajo nativisti res vzrok, da hočejo tujcem vedno bolj in bolj zapreti uhod v deželo, zato pa skrbje zlasti Italijani s svojimi zloglasnimi tajnimi telovajskimi društvi, kakor je "La mano nera" — "Črna roka," i. t. d. Da nam je prepovedano v državi New York nositi orožje tudi za silobran, so vzrok v prvi vrsti skoro vsakdanje bombe, kroglice, streljanje in poboji med njimi. Res v sramoto vsem Evro-pejcem je to ljudstvo, zlasti pa še katolikom. Umori in poboji se sicer vrše žalibog med vsemi narodi. Toda v tako obilnem številu in tako nasilnih, kakor so med njimi, teh pa ne najdemo drugod. Vse to pa daje nativistom orožje v roke.

Svoje delovanje proti naseljeništvu opirajo tudi na milijone dolarjev, katere naseljenci leto za leto pošiljajo ven iz države v Evropo.

Tako po pravici sklepamo, da naj priseljenci ne pričakujejo pri prihodu prijaznega pozdrava, pač pa stroge preiskave in če bo le mogoče, se jim bo zaklicalo "nazaj!"

Kakor smo pa zoper vsako krivico in zoper nečloveško postopanje pri omejitvi naseljeniš-tva, tako pa moramo marsikaj pri tem delo-vanju vsi odobravati, kateri ljubimo svoj na-rod, ljubimo svojo staro in novo domovino. Marsikake naredbe so le v korist tej ali oni stranki ali vsem trem.

Amerika je sedaj v stanju, ko mora preba-vati, t. j. preskrbeti in urediti te naseljence, katerim je do sedaj odprla gostoljubno vrata. Naseljenišvo se je vršilo grehitro in brez načrta. Mesta so tako prenapolnjena in ne-varnost je, da se začne tvoriti proletarijat najnižje vrste — pravo beraštvo in najglobo-kejša revščina. Polja in velikanske prerije so pa mej tem ostale neobdelane. Tako je nastala nevarnost, da zmanjka kruha.

Bogastvo in pravo stalno blagostanje države

pa sloni v prvi vrsti in edino na poljedelstvu. Kmet, farmer je steber države, ker nam daje kruha. Zato treba iz mest najprej izpeljati tok prihajajočih mas na plodono polja, potem šele se more dovoliti novim, da pridejo sem. Kaj je naše blagostanje v sedanjem položaju in pri sedanjih razmerah, to so nam dovolj jasno pokazale krize. Danes smo imeli vsi vsega dovolj, čez noč pa smo postali milijoni lačni berači brez kruha in strehe. Da je tako stanje nezdravo in za tako velikansko državo tudi nevarno, je umljivo in jasno.

Zato silno z veseljem opažamo med nase-ljenci vseh narodov klic: "Na farmo, — h kme-tijstvu!" Začela se je nova faza, nova doba naseljenišva iz mest na polje!

Zadnje mesece opažamo enako veselo gibanje tudi med našimi slovenskimi Amerikanci, hvala Bogu. Ne maramo si prilastovati kakih neza-sluzenih zaslug, vendar lahko rečemo, da ima naša družba Sv. Rafaela, zlasti pa naš list "Ave Maria" veliko zaslugo pri tem, da se je to gibanje začelo. Še lansko leto, zlasti pred-lanskim, smo brali po listih dopise in članke, v katerih se je kolonizacija smešila. Kot proti-orožje se je popolnoma napačno izrabljali znani žalostni sulčaji duhovnika Jerama. Da je pa kolonizacija, katero mi priporočamo in za ka-koršno mi navdušujemo rojake, popolnoma ne-kaj drugega kakor Jeramova, pa vsak lahko vidi na prvi pogled. Jeram je imel krasen načrt, samo preveč idealen je bil in pa prede-leč je šel z načrti. Mi mislimo: Več rojakov se zbere, ti kupijo ne skupno farmo, ampak vsak svojo, samo skupaj na enem kraju, ter je vsak sam za se lastnik svoje farme. Ko jih je dovolj skupaj si postavijo cerkev, župnišče in šolo s slovenskimi sestrami učiteljicami, — popolnoma kakor smo imeli doma naše župnije in vasi po deželi.

Rojak Plesnik iz M. Olivet, Minn., ki je bil prvi naš družbenik in naročnik v Minn., je pred tremi leti priobčil dopis o kolonizaciji, pa takoj se jih oglasilo več, ki so se norčevali iz njega.

Danes pa z velikim veseljem in zadoščenjem opažamo, da so vsi slovenski listi v načelu za tako naseljevanje in da vsi pridno delujejo v tem smislu za našo prihodnost v Ameriki, ki je gotovo edina — na farmi, — pri kmetijstvu.

Zlasti se množe slovenski farmerji po Min-nesoti, Wisconsin, Indiana, Missouri in Ohio, toraj po srednji Ameriki. Znana je naselbina v Krain City, v Willard, Hesperia, Holton in drugod.

In tako je prav! Rojak, dokler si tovarniški delavec, res lažje zaslužiš kak dolar in več kakor na kmetijstvu, toda suženj si brezsrčnega kapitalizma. Kaj bo s teboj, ko boš opešal, ko bo kapitalizem izšel iz tvojih mišic vso življensko moč in boš onemogel, boš prezgodaj osiveli in opešani starček? Kapitalizem te bo odslovil, zanjga si ožeta oranča, brez vrednosti. In kaj bo iz tvojih otročičev? Ubogi "van-dravčki" bojo brez doma in brez prihodnosti. Najbrže se ti bodo zgubili med mestno propalo sodrgo, zgubili morahno, telesno in duševno. Ozke in nizke razmere, v katerih bodo vzgo-jeni, jih bodo naredile v majhne ljudi, brez prihodnosti, brez veselja do napredka, brez želje po svobodi in brez vsakih višjih ciljev!

Zatoraj, rojaki, na farme!